

„כשעזבתי את הצבא הייתי מחוסר עבודה. עבדתי חודש פה, שבוע שם, אבל לא יכולתי לעבוד קבוע בגלל שט" בלתי עוד כאבים מהרגל. כשעבדתי בתור כרטיסן, פיטרו אותי אחרי חצי שנה, כדי שלא אקבל קביעות בעבודה ולא יהיו לי זכויות.

„בזמן הזה הכרתי את רחל. כשה- הורים לחצו שנתחתן, לא היה לי כסף. גם לא לרחל. הלוויתי קצת כסף מבנק, מגמילות חסדים ועשינו חתונה. הכסף הספיק לקנות מיטה, ארון מפורמאיקה, שולחן ושני כסאות וכוננית. בהתחלה גרנו אצל ההורים. היה חדר כזה מפ- חים, מעל החדר שהם גרים, והיינו שם. אחר כך ראינו שזה לא עניין ולקח- נו חדר בשכירות — 300 לירות לחור- דש עם חשמל, המיסים והמים.

„אני מצאתי עבודה בתור טפסן בבני- ין. מרוויח איוה 600 לירות נקי לחור- דש. לפעמים 700 לירות. מזה הלכו 300 על הדירה. היו לי חובות שלקחתי בשביל החתונה לקנות בגדים ורהיטים. או מה נשאר לי בשביל לחיות? אחרי

ובנייני האומה - אך משם לא רואים אותה בין הפתחים

שנה ראיתי שבמקום לגמור את החור- בות אני הולך ומסתבך ושוקע יותר ויותר בחובות בגלל הדירה השכורה. ראיתי שבמקום ללכת קדימה, אני הור- לך אחורה. חיפשתי איך לצאת מהבוץ הזה. זה לא יכול היה להימשך ככה. רחל אשתי, לא יכולה לעבוד. היא חור- לה בפרקים. היא ניסתה לעבוד, אבל היתה חוזרת מהעבודה עם רגליים כא- לה נפוחות. שהיתה לי ברירה, או ש- היא תעבוד או שתהיה לי אשה.

מטבח ונוחיות ב„סלון“

ה„סלון“, הוא גם חדר השינה, כפי שמדגימות שתי התמונות (למעלה ולמטה).

„אז לקחתי את העניינים בידים. ש- כן אחד של ההורים שלי בנחלאות, עשה לי טובה. היה לו בבית מחסן על הגג, ממש אורווה. הוא הסכים לתת לי את זה לכמה חודשים עד שאמצא משהו. לקחתי את המקום, ניקיתי אותו, צבעתי אותו ונכנסנו לגור כאן. העליי- תי לכאן את הרהיטים עם חבלים ויש לי בינתיים איפה לשים את הראש.

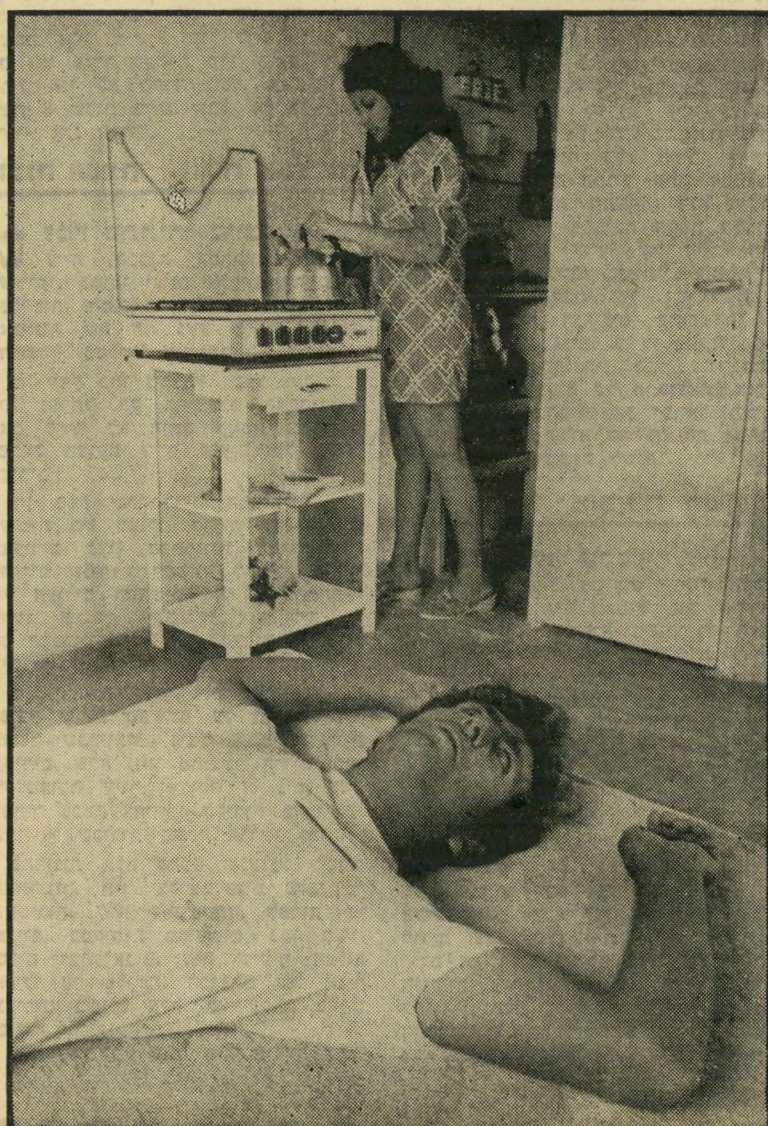
„אני בוכה - מרוב יאוש!“

ב השוואה לדירות אחרות בש- כונת הפחים בנחלאות, שם מצטרי פפות משפחות מרובות ילדים בצריפי פה חלודים וצרים, יכולה אולי דירתם של רחל ושלמה מתתיהו להיחשב כ- „ארמון“. מבעד לחלון הצר נשקפת פא- נורמה, שמעטים זוכים לה בירושלים: בנייני-האומה בצפון, הפארק על-שם סאקר, מישכן הכנסת, מוזיאון-ישראל ועד לבניינים ההולכים ונבנים בקריה וולפסון בדרום.

מחלון ביתו יכול שלמה לראות את כל אלה. אבל ספק אם מישו מהעבר השני יכול להשקיף אל ביתו. כדי לה- גיע אל ה„בית“, צריך לטפס במעלות עץ רקובות ורועות בשיפוע חד, ההור- פך את העליה לטיפוס בסולם.

ה„בית“ עצמו הוא חדר אחד, כ-16 מ"ר. ארבעה קירות. הגג עשוי לוחות עץ עליהם מונחים לוחות אסבסט. בית השימוש והמטבח נמצאים בתוך חדר המגורים, זה בסמוך לזה. מפרידה בי- ניהם רק מחיצת דיקט דקה, שאינה מגיעה עד לגובה התקרה. על מקלחת או אמבטיה אין מה לדבר. הכיור הי- חיד נמצא במטבח. אין מקרר, אפילו לא של קרח. כיריים של גאז, ששלמה לקח הלוואה מיוחדת כדי לרכושם לרגל כניסתו לדירתו החדשה, ניצבים בין המיטה הכפולה לבין המטבח.

אפשר לחיות ככה. יש בישראל, וא- פילו בשכונת נחלאות, תנאי מגורים גרועים עוד יותר. לפחות אין כאן

טת חצור בנחלאות (תמונה מימין) אל דירתם, ברחוב, מקרר, השייך לאחד השכנים. בתמונה ירה, משלא יכלו לעמוד בתשלום שכר-הדירה.

בשכונה הזאת, נחלאות, אבא שלי, יוסף, נולד פני 52 שנים. היינו שלושה אחים ואחות. כולנו, בחדר אחד. היינו ישנים שני אחים במיטה, או שמים מזרון על הריצפה וישנים.

גים עממי. אחריכך הלכתי לעבוד בתור שוליה אופים ועגות. לא היה רעב אצלנו בבית. אבל ל מספיק, כשאבא היה חולה ולא עבד ואמא הביא פרנסה. אפילו אם היה אוכל, לא היה מי

ייתי במשטרה צבאית. יום אחד התפוצץ פריי- שכבתי שלושה חדשים בבית-חולים צבאי. אחר- גה, נתנו לי 10% נכות ושיחררו אותי מהצבא. ליקחתי עורך-דין שעשה שלושה משפטים.